

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ**  
**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ**  
**ГЕОГРАФИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ**  
**Кафедра географической экологии**

ВОДЯХО  
София Александровна

**ОЦЕНКА КАЧЕСТВА ГОРОДСКОЙ СРЕДЫ**  
**Г.БОРИСОВА**

Дипломная работа

Научный руководитель:  
кандидат географических наук,  
доцент Н.Д. Грищенкова

Допущена к защите

«\_\_» \_\_\_\_\_ 2017 г.

Зав. кафедрой географической экологии  
доктор географических наук, профессор А.Н. Витченко

Минск, 2017

## **РЕФЕРАТ**

Водяхо С. А. Оценка качества городской среды г. Борисова (дипломная работа). – Минск, 2017. – 74с., 31 рис., 50 табл., 46 источников.

Городская среда, оценка качества городской среды, экономико-географическая характеристика, экологическое состояние.

Объект исследования – городская среда г. Борисова.

Предмет исследования – качество городской среды г. Борисова.

Цель работы – провести оценку качества городской среды г. Борисова.

Рассматриваются особенности природных условий г. Борисова. Дается характеристика народнохозяйственной структуры, населения и трудовых ресурсов, территориальной организации города, перспектив развития г.Борисова. Даны покомпонентная характеристика экологического состояния окружающей среды г. Борисова. Проведена оценка качества городской среды на основе разработанной методики оценки.

Оценка качества городской среды г. Борисова проводилась на основе системного, динамического и комплексного подходов, с использованием литературного, сравнительно-географического, математического, картографического и общенаучных теоретических методов исследования. При выполнении работы использовались следующие программные продукты: ArcGIS 10.3, «УПРЗА Эколог». Методика исследования основана на расчете комплексного показателя – индекса качества городской среды (ИКГС), рассчитываемого на основе многоуровневой оценки, что подразумевает расчет субиндексов (субиндекса экологического состояния городской среды (ЭГС) и субиндекса социально-экономического состояния городской среды (СЭГС)) в составе ИКГС, которые интегрируются из частных показателей более низкого уровня.

При написании дипломной работы использовались различные источники: картографические материалы, статьи из периодических изданий, монографии, статистические сборники, Интернет-ресурсы, а также фондовые материалы УП «БЕЛНИИПГРАДОСТРОИТЕЛЬСТВА», полученные при прохождении преддипломной практики.

Область применения результатов исследования – для целей градостроительства, оптимизации городской среды.

## РЭФЕРАТ

Вадзяха С. А. Ацэнка якасці гарадскога асяроддзя г. Барысава (дыпломная праца). - Мінск, 2017. - 74с., 31 мал., 50 табл., 46 крыніц.

Гарадское асяроддзе, ацэнка якасці гарадскога асяроддзя, эканоміка-геаграфічна характеристыка, экалагічны стан.

Аб'ект даследавання – гарадское асяроддзе г. Барысава.

Прадмет даследавання - якасць гарадскога асяроддзя г. Барысава.

Мэта работы - правесці ацэнку якасці гарадскога асяроддзя г. Барысава.

Разглядаюцца асаблівасці прыродных умоў г. Барысава. Даеца характеристыка народнагаспадарчай структуры, насельніцтва і працоўных рэсурсаў, тэрытарыяльнай арганізацыі горада, перспектывы развіцця г.Барысава. Складена покампанентная характеристыка экалагічнага стану навакольнага асяроддзя г. Барысава. Праведзена ацэнка якасці гарадскога асяроддзя на аснове распрацаванай методыкі ацэнкі.

Ацэнка якасці гарадскога асяроддзя г. Барысава праводзілася на аснове сістэмнага, дынамічнага і комплекснага падыходаў, з выкарыстаннем літаратурнага, параўнальна-геаграфічнага, матэматычнага, картаграфічнага і агульнанавуковых тэарэтычных метадаў даследавання. Пры выкананні працы выкарыстоўваліся наступныя праграмныя прадукты: ArcGIS 10.3, «УПРЗА Эколаг». Методыка даследавання заснавана на разліку комплекснага паказчыка - індэksа якасці гарадскога асяроддзя (ІКГС), разлічанага на аснове шматузроўневай ацэнкі, што мае на ўзвaze разлік субіндексов (субіндекса экалагічнага стану гарадской асяроддзя (ЭГС) і субіндекса сацыяльна-еканамічнага стану гарадскога асяроддзя (СЭГС)) у складзе ІКГС, якія інтэгруюцца з прыватных паказчыкаў больш ніzkага ўздоўжню.

Пры напісанні дыпломнай працы выкарыстоўваліся розныя крыніцы: картаграфічныя матэрыялы, артыкулы з перыядычных выданняў, манаграфіі, статыстычныя зборнікі, Інтэрнэт-рэсурсы, а таксама фондавыя матэрыялы УП «БЕЛНИИПГРАДОСТРОІТЕЛЬСТВА», атрыманыя пры праходжанні пераддипломнай практикі.

Вобласць прыменення вынікаў даследавання - для мэтай градастроістрытльства, аптымізацыі гарадскога асяроддзя.

## **ABSTRACT**

Vodyakho S.A. Evaluation of the quality of the urban environment of Borisov (diploma work). - Minsk, 2017. - 74 p., 31 pic., 50 tables, 46 sources.

Urban environment, assessment of urban environment quality, economic and geographic characteristics, environmental condition.

The object of the study is the urban environment of Borisov.

The subject of the study is the quality of the city environment of Borisov.

The purpose of the work is to assess the quality of the city environment of Borisov.

The peculiarities of Borisov's natural conditions are considered. Characteristics of the national economic structure, population and labor resources, territorial organization of the city, prospects for the development of Borisov are given. The component characteristic of the environmental state of the city of Borisov is given. The quality of the urban environment was assessed on the basis of the developed evaluation methodology.

Assessment of the quality of the urban environment of Borisov was carried out on the basis of systematic, dynamic and integrated approaches, using literary, comparative-geographical, mathematical, cartographic and general scientific theoretical methods of research. The following software products were used to perform the work: ArcGIS 10.3, "UPRZA Ecolog". The research method is based on the calculation of the complex index - the quality index of the urban environment (QIUE), calculated on the basis of a multilevel assessment, which implies the calculation of subindexes (sub-index of the ecological state of the urban environment (ESUE) and subindex of the socio-economic state of the urban environment (SESUE), which are integrated from the partial indicators of a lower level.

When writing the thesis work, various sources were used: cartographic materials, articles from periodicals, monographs, statistical collections, Internet resources, as well as stock materials of the UE "BELNIIIPRGADOSTROITELSTVA" obtained during the pre-diploma practice.

The field of application of the research results is for the purposes of town-planning, optimization of the urban environment.